

pozycje wycięte:
b = Inc. 2458
e = Inc. 2007
g = Inc. 2084
l = Inc. 2332

Roseum memoriale diuinorum eloquiorum Petri de Rosen:
clawin [illegible] Moralis Dialogi Gregorii Papae
Expositio Missae Metrica.
Jesuida Hieronymi de Vallibus.
Aegidij de Hossa conscientia
Homilia Mercati O. Pr. et de fine mundi
Tractatus de arte et vero modo praedicandi.

Varia ut in indice

Dyalogus Lucani philosophi. quomõ solus nudus ꝑ acheronta transuehi potest: Una cũ recommẽdatõe heremi Frãcisci petrarche

Et tractatulus synonimorũ Ysidori de vite presentis regimine. non tam iocundus q̃z vtilis legentibus.

Dialogus

Paulus Niauis artium magister. Venerando viro Thome friberger plebano friberge apud sanctum Petrum domino suo z fautori precipuo

Ogitaui vir honorāde nuṗ q̄ studio dignitati tue ꝑ sūma i me liberalitate ꝯplacitum iri valerē. cū vero nihil succurreret: qꝛ desūt opes sine quib᷒ apud vulgares pauci iā z multi fere sunt accepti. Tandē ꝑfecto in mentē venit: dominatōem tuā grauiū instar viroꝝ: ꝑpe dixerim eruditissimoꝝ habere nō dubitabā quin munus illud nostrū bono accipes. et eo quidē aīo quo ad te mittim᷒. q̄ꝓpter velim tuā amplitudinē rogatā. siq̄n frueres ocio relaxandi aīmi grā ꝯspiceres. Cernes que iocūditatē pre se ferūt. cū in charone tum certe in francisco. qui ab ineunte fuit etate z heremi amatoꝛ. z montiū vastoꝝ vitā dilexit solitariā. spretꝫ mūdi tunc illecebris seculū contemplans sempiternum. z si quam habueris animi refectionem. non sit queso magnificentia tua immemoꝛ pauli tui. Vale

Dyalogus Luciani ꝑ Arispā de greco in latinū translatus: de charone inferoꝝ nauta incipit feliciter

Epe ac multū ea mēte cogitaui: q̄ cladis tēpore de morte funerali. deqꝫ pompa ꝯtemnenda ḡuiter. ac sapienter solitus es mecū disserere. que cum elegantia atqꝫ copia tum disserēdi subtilitate litteris decreueram. nisi famosissimi quondā. facundissimiqꝫ grecorum luciani nobis iocundū occurrisset opusculū. qd̄ cū legerē tuarū cō memoꝛ disceptationū. tuo noīe latinum feci. gratuꝫ tibi futurū existimās. qꝛ apud eundē lucianū non minus q̄ꝫ apud te ridicula monstruosa ista sunt capita. que tanto

mortis terrore afficiunt summa q̃uis autoritate tu tuis opinionibus ꝯfiteberis. ver. si q̃d tua grauitate dignuz p nos eduxerit grã erit habẽda Johãni symoniaco prothopape. viro nostre etatis litteratissimo. a quo magna industria opera ⁊ diligẽtia deriuatum est. quicquid grecarum litterarum ad nos effulsit. Sed hec in presentia satis. audiamus ipsum lucianum sic dicentem

Charon nauto inferorum loquitur

Udite quo quidẽ pacto nostra se negocia habeãt. pua em̃ (vt videt) nobis nauicula est. rimisq; fatiscit. ac fluctuũ ĩpulsione naufraga est. Uos vero simul nõ nulli aduenitis plurima secũ q̃sq; ferẽtes. Si vero his cũ reb scaphã ascẽdentes vereor postmodũ vos penitebit. maximeq; q̃sq; nare ignorabit quo itaq; consilio tute nauigabimus ego vos docebo. Nudatos rerũq; oĩm vacuos ingredi quoscũq; oportz cunctaq; superflua deponere. hec itaq; mõ nostri capax vix erit nauicula. Quare o mercuri hec tibi de cetero sit cura pter nudatos rerũq;. ominoq; vacuos neminẽ admittere. in isto stãs auditu pepla aliaq; (vti dixim) faci to quecũq; deponere: agnosce. recipe. sed nudos ingredi coge. Mer. pulchre dicis. equidem faxo. sed q̃s h̃ est prior. Menippus. Ego sum menippus. ac vide o mercuri peram ac baculũ proieci palam. minimeq; detuli Mer. ascende q̃ppe hominũ fortissime. primumq; locuz apud nautam tene. quo om̃es intueri valeas. Quis est iste alter. Car. carmelius megarensis. amore semp pdito affectus. cuius vnicum osculum durum talentum fuit Mer. ista desere. decorem. labia. oscula. comamq; perplexam orisq; ruborem. ac vultus nitorem. o factum ingredere iam. Sed quis est alter purpurea veste indutus. atq; caput dyademate precinctus. Lampicius. ego sum lampicius Mercurius. tot tantaq; p̃ciosa fers tecum lampici

Lam. decet ne mercuri hominem regem nudum adue-
nire Mer. regem minime. mortuum vero potius his te
exue Lam: vt gasam abiicio Mer. ꝛ insolētiā atq̄ seui-
ciā abiicias o lāpici. hoc em̄ sua grauitate nostꝝ submer
get phaselū Lam. sic faxo. dyadema ꝯcede. ꝛ regiā habe
re vestē Mer. nequaq̄. etiā hec cōtinue depone Lam: fi
at nū vis aliud. num (vti vides) rebus om̄ibꝫ sum exutꝰ
Mer crudelitas. temeritas. īiuria. iracūdia. aliaq̄ huiꝰ
mōi sunt deponēda Lam. nudus iā nudus sum Mer. er
go ascēde Tu vero tā pinguis tanta carne suffultus. da
damasias achilites Mer: videre video te in palestris fo
re exercitatum. da. sed me admitte nudum aduenientem
Mer. nudus venis. tanta carne refertus. ea est deponē
da Nā vnico pede duntaxat nostrum hoc submergens
schaphadiū: he quoq̄ coronatōes preconiaq̄ sunt abii
ciēda. Da. ꝑfecto nūc equidē sum nudꝰ. ꝛ aliis par mor
tuis Mer. sic eē magis decet: ingredere iā Et tu craton
istas abiice opes: luxuriam parit ꝛ molliciē. tecūq̄ ne fe
res monimēta ac tuoꝝ autoritatem maiorum. desere ite
rum ꝛ genus ꝛ gloriam. tueq̄ liberalitatꝭ famam popu
larē ꝑ simulchra atq̄ epigramata. hec em̄ o craton q̄ḡ-
uissima Cra. nemine feram. cuncta equidē inuitus ꝓch
dii īmortales q̄d sumꝰ iā ꝑpessi Mer. dii boni ꝛ tu his
emicas armis. q̄d tibi vis Miconius: quoniā mercuri
ardua domi milicieq̄ bella gessi. quibꝫ patrie ꝓfui Mer
arma tropheū humi deseras. nam apud inferos omnia
sunt summa pace composita. nihilq̄ his opus ē armis
at vero q̄s iste sub honestatis habitu suꝑcilio elatus. tū
quia onustꝰ atq̄ ꝑplexa barba ornatus. tum lento pede
aduenit Menippus q̄dam o mercuri ph̄us ymo magꝭ
prodigus ꝛ inanitate refertus: quocirca iube eum spoli-
ari. o q̄ multa ridēda iocabūdaq̄ videbis sub illa veste
recondita Mer. imprimis ph̄e hunc habitum depone
tum ꝛ reliqua. proch iupiṫ quantā iactantiā ac arrogan-
tiaq̄ verbaq̄ scrupulosa. labores vanos. nugas. ābages

atqȝ oĩa disceptationũ grã secũ tulit. q̃ȝ ꝑmũ exue te his metire ac potissimũ arbitrare te eẽ ceteris eq̃lẽ. non trire mis hec dũtaxat ferre valerȝ phs exuã me a cũctis Me. o mercuri fac ei barbã abradi. Mer: Itẽ depone barbã phe. Phi. quis est tonsor Mer. en cape securi menippe. atqȝ barbã pho abrade Me. sarrã potius ꝓcede. vt res sit ridiculosa magis Mer. satis est securis. nã barbã de posuisti. Me. num vis etiã supcilia ei abradi Mer. q̃d est hoc phe. q̃d lachrimas. mortem ne formidas. ascẽde bono aĩo. Me. aliđ est etiã magis põderosum qđ clami de tegit Mer. q̃d cedo Meni. adulatões blãdicie: que qȝ alia in vita sunt ꝓfutura. Phs. tu ṽo menippe q̃ gr̃a tuã nõ abijcis liberalitatẽ risum ac fortunã. nũ ceteros solus es derisurꝰ. Me. ꝛ huiusce tecũ habeto. nã leuia at qȝ vtilia sunt. ꝛ int̃ nauigãtes oportuna. veꝝ tu orator de sere tãtã elegãtiã. copiãqȝ ṽboꝝ. questionesqȝ. rõcinatio nes. ĩditões. barbarismos. ĩsinuatões ve. hmõi em̃ pla hñt plurimũ ꝑuitatꝭ Orator. morẽ tibi gerã. Mer. scha phadiũ satis est pfectũ. soluite igit̃ funẽ a littore. ancho rã a prora retrabite. Tollite scalas. ascẽdite malũ. vela vẽtis trabite. tu q̃ȝ o nauta dirige clauũ. at q̃d fletis vm bre amẽtes maxime tu phe. an q2 barbã deposuisti Phi: nõ Mer. quãobrẽ. Phs. q2 putaui me ĩmortalẽ Meni. mẽtit̃. alia tristat̃ re. Mer: qui. Me. qm̃ elegãter copio seqȝ queadmodum solitꝰ est de cetero nõ crapulabit̃. ne qȝ nocte clanculũ scortari. diesqȝ adolescẽtes allicere. vt eos pecunia emulcere valebit: quãobrẽ sũme tristicia af ficit̃. Phs. tu ṽo menippe nihil formidas mortẽ Me. quo pacto. libẽs volẽsqȝ ad mortẽ aduẽtam. nemĩe vocã te Sȝ inter nauigãdũ alte exaudit̃ vox quorũdaȝ a terra clamãtiũ Mer. ita est menippe. nã qui ad subsellia per gũt. q̃ lampici morte ꝯgratulant̃. eiusqȝ vxor magna fre quẽtia domũ redit. at filij lapidibꝰ ex vrbe pellũt̃. alij cli ophãtẽ laudãt oratorẽ. Quidã cratoni ꝯdũt edificia epi taphia. Mater q̃ȝ damasie cũ muliebri comitatu in fu nꝰ ꝓdeũt. Te ṽo menippe nemo ꝑfecto plorat. solus ve

nis cū silentio. Meni: nō rixantes audis canes. coruos crocitātes. a quibus sūmo cum certamine humor. Mer. strēnuus es. s3 iā pfectus iter descēdite vos. viaq3 recta i ius prodite. nobis vero charon p reliquis redeundū est Me. ite bonis aīmis. O mercuri nos ad nostrū iter diuertamus. q̄d tāta cū mesticia cōtem plamini ius subire ius ē. ferūtq3 h acerbissimas penas eē rotas. sc3 ac vultures. atq3 vitam cuiusq3 examinare necesse est

Alexādri magni. Hanibalis karthaginensis: Scipionis affricani maioris. Triū sūmor ducū de artis īperatoria p̄sidentia ɔtentio apud inferos sub Minone iudice. ex Luciano autore greco. p Johēz arispā in latinū ɔuersa feliciter incipit. Alexander.

Eo libice preponi de

cet. melior equidē sū. Hani. ymmo p̄o me alexander iudicet ergo minos. Mi. qui estis. Alex. h ē hanibal karthaginēs. ego aūt alexāder philippi fili⁹ Mi. p iouē viri gloriosi. s3 q̄ de re vobis altercatio ē. Hai. de p̄sidentia. dicit em̄ hic sese meliorez (q̄3 ego) exercitus ducē fuisse Ego p̄o nō hoc solū. sed om̄ib⁹ q̄ ān etatē meam fuerūt p̄stātiorem in re militari me esse affirmo. Minos dicat ergo vterq3 p pte virili. Tu q̄3 o libice p̄us loq̄ris Hani. vnu3 hoc me iuuat q̄ ⁊ h sermonē grecū didicerī vt neq3 etiā hac in re alexāder me supet. Illos maxie laude dignos puto. qui cū pa p̄ncipio fuerint, ppria v̄tute ad magna euasere. potentesq3 facti ⁊ p̄ncipatu digni visi sunt Ego cū paucis quibusdā yberniam p̄mū inuad ēs cū subconsul cēm. optima a fratre iudicatus maximis rebus ydoneus visus sum. Tū celtiberos cepi Gallos deuici. at cū magnos montes trāsiui grassem oēm eridanium trāscurri. multasq3 ciuitates subuerti. ⁊ plane ytaliaz subiugaui. ⁊ vsq3 ad suburbia rhomana grassatus sum. Totq3 vna die interfeci vt co ānulos modijs mēsurari optuerit. ⁊ ex cadaueribus pontes fluminib⁹ facerem. atq3

hec oīa ꝑegi. Neqȝ me deum fingens. sed hominem
fatebar. pugnabāqȝ cōtra duces magna prudētia: ꝯtra
milites audacia magna. atqȝ fortitudine ꝑdit⁹. Non ad
uersus medos aut armenios. q̄ āteqȝ quisqȝ seq̄tur fugi
unt. facileqȝ audēti victoriam tradūt. alexāder ꝓo regni
successor. id fortune quodā̄ speculo extēdit atqȝ augmen
tauit. q̄ cū vicit miserū illū dariū apud susim. seqȝ ad me
doꝝ delicias īuitari libēter tulit. atqȝ in cōuiuio amicos
interemit Ego aūt eque patrie dominat⁹ sum. q̄ cū me re
uocarȝ hostiū magna classe. atqȝ libiā nauigare parui cō
tinuo. neqȝ hominē ꝑuatū ꝓbui. ⁊ dominat⁹ eq̄ aīo rem
tuli: Que quidē egi barbar⁹ natus. omnisqȝ grecoꝝ disci
pline expers. ⁊ neqȝ homerū vt hic edidici. neqȝ arestote
le magistro erudit⁹. sed solū mea optīa natura sum vsus
hec quidē sunt. quib⁹ me meliorē alexādro eē puto Sin
ꝓo ea cā hic mihi ꝓferēdus est. q꜡ caput dyademate orna
uit. id decoꝝ forsan apud macedones est. Nō tñ ob id ꝓ
stātior hic videatur generoso ⁊ duce. ⁊ viro qui mētis sē
tentia magis q̄ȝ fortuna est vsus. Minos. hic ergo orō
nē neqȝ īgenerosā. neqȝ vt libicū dedecebat dixit. Tu ve
ro alexāder q̄d ad hoc inq̄s: alexāder optebat quidē o mi
nos hoī adeo temerario nihil respōdere. Solū em̄ nom̄
satis te docere potest q̄lis ego rex. q̄lis hic latro habitus
fuerit. aduerte tñ an paꝝ ipm supauerim: qui adolescens
adhuc eraȝ egressus regnū obtinui. ⁊ de patris mei inter
emptorib⁹ vltussum. at cum thebas subuertissem toti gre
cie terror fui ab ea dux elect⁹. neqȝ dignū putaui macedo
num regno me cōtentum. quod pater reliquerat: sȝ totū
terrarū orbē sperans. durūqȝ putās nisi rerū omniū dn̄s
essem. paucos quosdam agens me in asiā traduxi. ⁊ apō
tetragnicū magna pugna vici. lidiā ioniam ⁊ frigiā capi
ens: ⁊ tandē quecunqȝ trāsiuerim subiugans veni ad su
sim vbi darius me expectabat. infinitos exercitus agens
Post hec o mīos nescis q̄t ad vos vna die mortuos mi
serim. Dicit em̄ charon tūc sibi schapham non suffecisse
sed ligna quedā adiūgēs illoꝝ plures transportasse atqȝ

hec cõfeci. ip̃e me picul' opponẽs. ⁊ pugna vulnerari nõ
timẽs. Et q̃ apꝺ tirũ gesta st̃ omittã vsq3 ad indos. atq3
occeanũ mei regni t̃minũ feci. ⁊ alioꝝ hoĩ3 elephãtes ha
bui. poꝝ ꝑo mihi captiuũ feci. ⁊ scitas certe non aspnan
dos. Canaim suptransiẽs. mag̃ eq̃tũ pugna euici. ⁊ ami
cos om̃es remuneraui. de inimicis q̃3 vltussum. Si ꝑo
deus hoibus videbar. parcẽdum est illis. Nã rerũ mag
nitudine (vt tale aliq̃d de me crederẽt) inducti st̃. Tãdẽ
mors me regẽ occupauit. H ꝑo apꝺ brusiã bitum vt pessi
mo ⁊ crudelissimo hoi ꝯueniẽs erat exul mortuus est. Ex
ꝑo ytalos euicit omitto dicere. nã nõ virtute s3 malicia
atq3 pfidia dolisq3 id pegit. Nũq̃3 aũt claritudinis alic⁹
aut iusti memor: s3 qm̃ q̃ deliciose vixeri vitupauit obli
tus mihi eẽ videt̃ eoꝝ. q̃ apꝺ capuã admiserit. bellũ neg
ligẽs lasciuie inseruiebat. Ego q̃3 nisi ea q̃ sub occidẽte
sole st̃ pua q̃dẽ putãs versus oriẽtẽ me ĩpulissẽ magnifi
cũ q̃d pfecissem nãq3 ytaliã. atq3 libiã sine sãguine ditio
ni mee adiũgẽs vsq3 ad gades facile iuissem. s3 nõ digni
visi st̃ illi. ꝯtra q̃s pugnasse3. Tu o minos iudica. hec q̃
dẽ ex mult̃ satis st̃. Scipio. nõ nisi me ꝑus audies o mi
nos. Me. q̃s tu vir optĩe es aut vñ. Scipio. ital⁹ sũ rho
man⁹. Me. audiẽd⁹ q̃dẽ es. Sci. ego q̃dẽ o mĩos hec nõ
dicã q̃ p̃ferri velĩ. nũq̃3 em̃ huiusce gñis honoꝝ auidus
fui. s3 sp eẽ q̃3 videre malui. Nec qꝺ isti vtriq3 fecerĩt ĩ me
laudãdo alios vituperẽ. iã puero mihi oẽ viciũ displicu
it. ⁊ bonis artib⁹ ꝑmis ãnis dedit⁹ hũanitatiq3 ĩseruiẽs
Scire solũ turpe putabã. s3 ope sp pficere (q̃cq̃d magni
ficũ a maiorib⁹ natu lr̃is didicissẽ (conatussũ. Itaq3 ado
lescẽs vixi: q̃rtũ ⁊ vicesimũ agẽs annũ. cu3 senat⁹ maxio
timore an eẽt ꝑma relinq̃nda ꝯsultaret. in medios senes
ꝓsiliũ. ⁊ stricto ense hostẽ me habiturũ ꝓfiteor eũ q̃cũq3
deserende sentẽtiam patrie protulerit. quare dux electus
nõ cum magno exercitu karthaginẽ iui. atq3 hanibalem
secut⁹ euici. eũq3 in fugã turpẽ ꝯti. ac deuicta karthagĩe
nõ rei felicitate elat⁹ sum. eũdẽ me amici. eundẽ me post
patria habuit victorẽ. diuitias ꝑo in bonis aĩcis eẽ pu

aui. nõ in auro boniſqȝ fãiliaribꝰ cẽſebã Nã q̃tuor ⁊ q̇n
q̃ginta ãnos q̇bꝰ vixi nihil vnꝙ̃ aut vẽdidi aut emi. Et
polobij ſniaȝ ſecutꝰ ex foro domũ nõ reuertiſſẽ. niſi quẽ
piã mihi amicũ feciſſẽ. ⁊ vt mercatoribꝰ pecunias lucra-
ri ſtudiũ eſt. ita mihi vt adipiſcerer hoĩes om̃i metallo p̃
ſtantior erat cura (q̇bꝰ q̃lis fuerĩ) leliꝰ ceteriqȝ teſtari poſ
ſunt. atqȝ ex karthagine reuerſus triũphũ agẽs. cẽſorqȝ
factꝰ. egiptũ ſiriã aſiã greciã ꝑcurri. Jtẽqȝ abſẽs ꝯſul ele
ctus. bellũ maximũ ꝯfeci. ⁊ numãtiã eũti. atqȝ hec aliaqȝ
pegi. Nũꝙ̃ me aut in ꝓſperiſ eleuauit fortũa. aut ĩ aduer
ſis tãtũ depſſit q̇n maxĩa liberalitate vſus. vt cũ grãdis
auri dñs ẽẽ potuerĩ moriẽs q̃tuor ⁊ vigĩti ſolũ libras ar
gẽti ſolũ reliquerĩ illð nõ tacebo nũꝙ̃ me aut iniuſtũ fu
iſſe. aut crudelẽ. aut alicꝰ gñis voluptate corruptũ. ⁊ hec
vt in ꝑncipio dixi, nõ ea rõe ꝙ p̃ferri velĩ r̃tuli o minos
ſed q̃ue erat nõ mõſtrare vt ẽ om̃i ỽtutũ gñe ceteras gen
tes ſꝑ ſupaſſe. itaqȝ vt viuꝰ ꝑ patria pugui. patrieqȝ pieta-
tẽ mihi ⁊ ceteriſ rebꝰ p̃tuli. Sic nũc apð te o minos ꝑ pa
tria dicta ſtꝫ. Minos ꝑ iouẽ o ſcipio ⁊ recte. ⁊ vti roma-
nũ decet locutꝰ es itaqȝ diſciplĩa militari. aut hiſcee q̃lẽ
aut te p̃ſtãtiorẽ ſciamꝰ. pietate ceteriſqȝ ỽtutibꝰ maxime
hos ſupaſſe te p̃ferẽdũ cẽſeo. ⁊ alexãder ſcðs ſis. ⁊ terciꝰ
hanibal. Neqȝ h̃ quidẽ ſpernẽdꝰ eſt Thelos

Recõmẽdatio celle ⁊ heremi franciſci petrarche poe
te laureati Incipit

Jbet de ſingulari vita

pauca ꝑſtrigere: ⁊ q̇d de tãte vite culmĩe ſentiã laudabo.
potiꝰ ꝙ̃ diſputabo. breuiter ĩtĩmare Solitaria nãqȝ vi-
ta celeſtiſ doctrine ſcala. ac diuinaꝝ artiũ diſciplĩa. Jllic
deꝰ ẽ. totũ qð diſcit͛ via q̃ tẽdit͛. atqȝ ad ſũme ỽitatiſ notici
aȝ ꝑuenit͛. heremꝰ nẽpe ẽ ꝑadiſus deliciaꝝ. vbi tãq̃ȝ ſpẽs
r̃doleſcẽtiũ pigmẽtoꝝ. vł rutilãtes flores aromatũ ſic fra
grãtia ſpirãt odoramẽta ỽtutũ. Jbi ſiq̇dẽ roſe charitatis
igneo rubore flãmeſcũt. Jbi lilia caſtitatiſ niueo cãdore
cãdeſcũt. cũ q̇bꝰ etiã hũilitatiſ viole cũ ymis ꝯtẽta ſtꝫ. nul

lis flatib⁹ ꝯpellūť ibi mirra ꝑfecte mortificatōis exūdat
et th⁹ assidue orōis idesinēter emanat. Et cur q̄qꝫ singu
la ꝯmemorēť: qñquidē oīa illic diuersaꝝ virtutū germīa
diuersa venusta colorib⁹ rutilāt. ꝛ ꝑpetue viriditatis grā
incōꝑabilr vernāt. o herem⁹ sanctaꝝ mētiū delectatio. ꝛ
intimi gust⁹ iexhausta dulcedo: Tu camin⁹ ille iudaic⁹
vbi sācti pueri furiētꝭ incēdij vires orōnib⁹ reꝑmūt. ꝛ ar
dore fidei circa se flāmaꝝ globos extiguūt. vbi scꝫ ꝛ nex⁹
vrūť. ꝛ ardorē mēbra nō sentiūt. qꝛ ꝛ pctā soluūť. ꝛ ad ym
nū diuine laudis aīa ꝓuocať dicēs. dirupisti dn̄e vincu-
la mea. ꝛ tibi sacrificabo hostiaꝫ laudis. Tu fornax vbi
suꝑni regꝭ vasa formāť. ꝛ ad ꝑpetuū ianitorē malleo pm̄e
ꝑcussa. ꝛ lima salutifere correctōis erasa ꝑueniūt. in q̄ ni
mis aīme rubigo ꝯsumiť. ꝛ scabies pctōꝝ scorieqꝫ depo
nunť. vasa siq̇dē figuli ꝓbat fornax. ꝛ hoīes iustos tēpta
tio tribulatōis O cella negociatoꝝ apoteca. in q̄ scꝫ ista
rū mētiū sūma rcōdiť. q̇b⁹ terre viuētiū possessio compať
Felix cōmertiū vbi ťrenis celestia trāsitorijs mutāť etn̄a
Felices inq̄ꝫ nūdine vbi venalr etn̄a ꝓponiť. ad quā emē
dam: etiāsi minimū est sufficit qđ habeť. vbi breuis affli
ctio carnis emit celeste ꝯuiuiū: ꝛ exigue lachrime risū ca
piūt sēpiternū possessio detrahiť terrena ꝛ ad etn̄e heredi
tatꝭ patronū ꝑueniť O cella spūalis exercitij mirabil. in
q̄ certe hūana aīa creatoris sui ymaginē in se rstaurat. ꝛ
ad sue redijt originis puritatē. vbi sēsus obtusi ad subti
litatē sui acumīs redeūt. ꝛ viciate nature asīma sincera
reꝑiať. Tu das vt ieiunia videāť ora pallētia. ꝛ mēs diui
ne grē sit pīguedine saginata Tu das vt hō mūda deuꝫ
ꝯspiceat mēte. q̇ obuolut⁹ tenebrꝭ deū ꝛ seip̄m ṗus igno
rabat. Tu hoīem facis redire ad suū ṗncipiū. ꝛ de exilij
eiectōe ad āntiq̄ dignitatꝭ reuocas ꝯsuetudinē Tu facis
vt hō in mētis arce ꝯstitut⁹ sub se terrena videat defluere
semetip̄m q̄ꝫ in ip̄a reꝝ labētiuꝫ ꝓspiciat decursiōe trāsi
re. O cella sacre milicie tabernaculū. ꝓcinct⁹ creatorꝭ ex
ercit⁹. castꝝ dei. turrꝭ dauid. q̄ edificata ē cuꝫ ꝓpugcul is
mille clipei pēdēt ex te oīs armatura fortiuꝫ. specialr triū

phus certamis. ãgeloꝝ spectaculuꝫ. palestra fortiꝰ dimi
cãtiuꝫ luctatoꝝ vbi spiritꝰ cũ carne ꝯgredit᷑. ⁊ fortꝫ ab in
firmitate sepat᷑ Tu vallũ in expeditõe ꝯcurrẽtiũ Tu mu
nitõ fortiũ. Tu ꝓsidiũ nesciẽtiũ cedẽ bellatoꝝ. fremit ho
stiũ circũfusa barbaries vibrãtiũ gladiatoꝝ silua defen
dat. Qui in te stꝫ lorica fidei ꝓmuniti sub iperatorꝫ sui i
uicta ꝓtectõe tripudiãt. ⁊ de hostiũ suoꝝ certa iã deuotõ
ne triũphãt: qꝫ nimiꝝ dr dñs pugñbit ꝓ nob. ⁊ vos tace
bitꝫ. vł si vnꝰ est. noli inqt timere. plˀes em̃ nobiscũ stꝫ q̃ꝫ
cũ illˀ. O heremꝰ mors vicioꝝ. ac ꝓcul dubio fomes ⁊ vi
ta ꝟtutũ te lex attollit. te ꝓphecia mirat᷑. ⁊ quicũqꝫ ad ꝑfe
ctõeꝫ venerũt tuũ nouerũt ꝓconiũ. porro tibi moyses de
bet bis accepte legis decalegũ. ꝑ te helyas nouit dm̃ per
trãseũtis excursũ. ꝑ te helizeus duplicẽ mgri fortitꝰ ẽ spi
ritũ. Et q̃d ãplius dicã q̃nquidẽ saluator mũdi ꝓ redẽp
tõis hũane ꝓmordio ꝓconẽ suũ tui accolã fecit. q̃tenus
sub ipa glˀa seculi veniẽtis aurora ex te lucifer ꝟitatꝫ erũ
perꝫ. postq̃ꝫ plenꝰ sol veniẽs mũdi caliginẽ splẽdoris sui
radijs illustrarꝫ Tu scala illa iacob. q̃ hoĩes vehis ad ce
lũ. ⁊ ãgelos deponis ad humanũ auxiliũ. Tu via aurea
q̃ hoĩes reducis ad patriã Tu stadiũ q̃ bñ currẽtes ꝓue
his ad coronã. o via heremitica balneũ animarũ. mors
criminũ. purgatoriũ sordidoꝝ. Tu mẽtiũ secreta purifi
cas. sq alores diluis sceleꝝ. atqꝫ ad ãgelice mũdiciã per
uenire [illegible]ias facꝫ. Cella nẽpe es ꝯsiliabolũ dei ⁊ hoĩm il
lic siq̃dẽ supeꝝ ciues ad colloq̃a hoĩm ꝯueniũt. vbi nõ li
gua carnis ꝟba ꝯcinit. quã sine vocꝫ strepitu facũda mẽ
tiũ archana patescunt. Cella siq̃dẽ est secreti ꝯscia ꝯsilij
q̃d hꝫ cũ hoĩbꝫ deꝰ. q̃ꝫ pulchra reꝝ spẽs. cũ fratˀ in cellã cõ
stitutꝰ nocturnas ꝑagit psalmodias. ⁊ q̃si ꝓ diuinis ca
stris militares custodit excubias. ꝯtẽplat᷑ in celo cursus
syderum. decurrit etiam ꝑ eos eiꝰ odor psalmoꝝ. Et sic
ꝓcedẽtes ⁊ subseq̃ntes stelle ad diem suas vicissitudines
alterando perueniunt. ita psalmi qui ex ore eius tanquã
ex quodam oriente procedunt ad suum finem. velut pa
rili cũ sideribus terminatõe decurrũt Iste sue seruitutꝫ

exhibet misteriū. illa delegatū exequūf officiū Jlla sibi ui
uicem succedēdo eius exterioribus oculis visibilē repe
riant diē. ⁊ dum vtraqʒ ad suū finē diuerso tramite ꝓpe-
rant seruꝰ dei. ⁊ ipsa elemēta quodāmō ꝯcordant Cella
siquidē testis est. quāto diuini amoris igne cor ferueat. ⁊
vtrū ꝑfecte deuotōis instātia quis dei faciē querat. cum
mēs hoīm celestis grē rore ꝑfundif. ⁊ ꝑ ꝯpūctōis fletuʒ
lachrimarū inundantiū imbrib⁹ irrigatur. vbi etsi exteri
oribus oculis lachrime nō irrūpant. ipsa tn̄ amaritudo
cordis a lachrimaꝝ fluctib⁹ nō elongaf: qꝛ qđ ex riuo ex
teriori nō colligif. in ip̄a humidi cordis radice seruatur
sufficit em̄ vt mēs sit flebilis. etiāsi si iugiter flere nō pos
sit Cella est ergasteriū vbi preciosi lapides polliunf. q̄te
nus in structura templi sine collo cudētis mallei sonitu
postmoduʒ disponanf O cella dominice sepulture ꝓpe
modū emula. q̄ in pctō mortuos suscipis. ⁊ ꝑ afflatū sāc
ti spūs deo reuiuiscere facis Tu es ab huius vite turbi
da voratōe sepulchrum Sed celestis vie pādis introitū
te portū trāquilliiatis inueniūt: q̄ naufragiū mundani
fluctus euadūt. te potētis medici ꝯclaue dixerunt. q̄ vul
nerati in ꝓlio hostiles manꝰ effugiūt. mox em̄ vt cui cul-
minis vmbre ꝑfecto corde succendif oīs sauciate anime
liuor certe interioris hominis plaga curaf Te Hieremi
as aspexerat cū dicebat. bonū est hoī prestolari cū silen-
cio salutare dm̄. Bonū est viro cū portauerit iugū domi
ni sui ab adolescētia sua: sedebit solitarius. qꝛ leuabit se
supra se. qꝛ deū esuriēs aīa a terrenis optatibus se eri
git. ⁊ in diuine ꝯtemplatōis arce suspēdit a mūdi se acti
onib⁹ segregat. atqꝫ in altū se cōtemplatōis celestib⁹ desi
derijs pēnas liberat. cūqʒ illū qui est suꝑ oīa ꝯspicere
sataget semetipm quoqʒ hō. cū reliqua mūdane vall' de
iectōe trāscendit O cella spūale ꝓsus habitaculū. q̄ de
suꝑbis facis humiles. de gulosis sobrios. de crudelibꝰ
pios. de iracūdis mites. de odiosis reddis ī diuina cha
ritate feruētes. Tu ociose lingue frenū. tu luxuriosis re
nibus nitide castitatis cingulū. tu facis vt leues quiqʒ

ad grauitatē redeāt. vt iocosis scurrilitatib9 pcāt. vt va/
niloquij substricti silentij censura se ꝯstringāt. Tu ieiu
nioꝝ ⁊ vigiliarū nutrix. tu patientie custos. tu purissime
simplicitatis ignara. tu facis vt vagos quosqꝫ xpi cate/
na coerceat. vt indisciplinati morib9 a sua se ꝑuitate cō/
pescāt. tu facis vt hō sit teres ac rotūd9: ⁊ nullo in semet/
ipso morum inequalitate diuersus. Tu etiam facis lapi
dē quadrū cōstruēdi. videlicet celestis habitaculi mēbꝝ
aptum. qui nimirum non ex leuitate se ꝟsatilē ꝑbeat. sꝫ
semꝑ fixus in sancte religionis grauitate consistat. Tu
hoīes a semetipsis extraneos reddis: tu vasa vicioꝝ flo/
rere virtutibus facis Tu nāqꝫ es speculū animarū vbi se
mēs humana ꝑspicaciter intuēs. qd min9 est impleat. qd
suꝑfluū reꝑmat. qd obliquū dirigat. qd deforme compo
nat. Tu nuptialis thalamus: in quo sancti spūs ara ve/
neratꝛ. ⁊ celestibus felix aīa federatur. recti diligūt te. ⁊ q̄
te fugiunt veritatis luce ꝑuati. quo gressus ponere ꝺbe
ant. ignorāt Licꝫ em̄ nesciētibus amara videaris in cor
tice. sed magnū est qd intrinsecus latet. cū ꝑuentuꝫ fuerit
saturitatē medulle: O heremus mūdi ꝑsequētis effugiū
laborantiū quies. merētiū ꝯsolatio. ab estu seculi refrige
rium. peccati repudium. libertas animarum. Te dauid
petijt cum mūdi mala ꝑferret. ecce inquit. elongaui fugi
ens ⁊ mansi in solitudine. ⁊ quid amplius memoramur
quandoquidē ipse saluator omniū in exordio sue mani/
festatōis inuisere. ac ꝓpria te dignatus est habitatōe sa/
crare. debitorem igitur te tibi mūdus agnoscat. vnde ꝑ
dicaturū suscepisse se deum ignorat: O heremus terribi
le malignis spiritib9 habitaculū. vbi celle monachoꝝ ve
lut tētoria ordinata castroꝝ quasi turres syon. ⁊ quasi ꝓ
pugnacula hierusalē erigūtꝛ aduersus assirios. ⁊ cōtra
faciē damasci. ymmo cū vno spū diuersa generantꝛ offi/
cia. dū videlicet hic psallitꝛ. hic oratꝛ. in alia scribitꝛ. in ali
is vero varijs manuuꝫ operibus insudatur: quis nō hec
verba congruentia heremo videat. quibus dicitur. qꝫ ꝑ/

clara tabernacula tua iacob: et tentoria israhel. vt valles
nemorose et orti iuxta fluuios irrigui. vt tabernacula. q̄
quasi cedri prope aquas. et quid amplius dicam: o vita
heremitica. vita sancta. vita āgelica. vita bn̄dicta viuarꝝ
animarum. exedra gemmarum celestium. curia celi. sanc
tum sanctorum. odor tuus cunctorum aromatuꝫ fragrā
tiam superat. sapor tuus super distillantes fauos. super
omnia mella guttur illuminati cordis obducat. atqꝫ ido
est quicquid de te dicit dignitatis tue meritis non equa
tur. qꝛ lingua carnis exp̄mere non sufficit. qđ de te sp̄us
inuisibil'r sentit. et quod tu sapis interiori gustu. atqꝫ me
dulla cordis nūqꝫ plane explicat corporalis organū vo
cis. Illi te nouerunt qui fideliter requiescunt. Ceterum
qui ignorant quomō preualēt nos. te me etiā tue laudis
imparē fateor. sed vnum pro certo scio. o vita benedicta
O vita heremitica. q̄ de te indubitanter affirmo. qꝛ quis
quis in amorꝫ tui desiderijs pseuerare studuerit. ip̄e qu i
dem habitator est tuus. sꝫ eius inhabitator est deus Dy
abolus illi suis temptationibꝫ seruit. atqꝫ illuc eum ten
dere vnde deiectus est gemit. victor itaqꝫ demonum so
cius efficitur angelorꝫ. exul mundi. heres padisi. abne
gator sui. sectator est xp̄i. et qui nunc per eius vestigia ḡ
ditur peracto cursu sine dubio ad eius gloriā pueħitur
atqꝫ vt ipse fidenter dicam. qui singularem vitam vsqꝫ
ad finem vite pro diuino amore tenuerit. de habitaculo
carnis gressus ad edificatōem perueniet. domum videli
cet non manufactam eternam in celis. ad quam nos per
ducat Ihesus xp̄s Marie filius A M E N

Sequitur tractulus Isidori.
de presentis vite regimine

De norma viuendi

Capitulum primum de norma viuendi

Ge fili vt oportet.

age vt decet. age vt dignuz est. ppone tibi vt non pecces. vt culpas tuas non iteres Post lapsum denuo nō delinquas. bona et mala put eueniunt porta. aduersa ꝛ psperа vbicunqꝫ occurrūt tollera. Quecūqꝫ eueniūt mēte libera sustine.

Capitulum secundum. de patientia

Atientie et mãsuetudi

ni ante omnia opam des. Irrisionū pbra despiciēdo su pera. sagittas contumelie patiētie clipeo frange. ppara cōtra verbum asperū clipeū patientie. Cōtra lingue gla diū tollerātie pbe scutuz. tacēdo melius siqdem vinces Disce a xpo modestiam. disce ꝛ tollerantiam. xpm atten de ꝛ non dolebis iniurias Maxima est ṽtus si nō ledis a quo lesus fueris. vł etiam si lesus remittis. maxima est virtus si nocere (cui potuisti) parcis Quando em̄ ꝯuitia ris ppter peccata tua ꝯtingit tibi. qn̄ iniuriarꝫ mala tua tibi iter faciūt. qcqd tibi aduersi euenerit ppter pecca ta tua tibi euenit. Considerātia igit̃ iusticie dolorē tpa lenius dolorem portabis. si p quibus tibi euenerit intē dis. Cū igit̃ derogat̃ tibi plora: cum maledicit̃ tibi bn̄/ dic. maledictōni bn̄dictōem appone. ꝛ irascētem pacien tia delinire stude: Blandimento iracundiam furiētꝫ dis solue: Nequitiam bonitate vince. maliciam benignitate supa. Inimicos pacis omi modestia placa. Aliorū ma la tua bonitate supa. Trãquilla etiam mēte illatas cōtu melias pde. Aperi trāquillo corde dolores iiuric. vulnꝰ qzuis graue sit. apertū euaporat̃. valde em̄ corrodit aim̄ vulnꝰ inclusū. Quanto em̄ magis tegis. tanto magis au ges. Aperi igit̃ hō grato aīo. ꝛ nō te excruciat

Capitulum tercium. de reconsiliatione

De pace

SI tristaueris in aliquo fratrē tuū satisfac ei. si peccaueris in illū penitētiam age cuz illo. Si offenderis aliquē ꝓpiciare eū ꝑce Parce velociter. ad recōsiliatōez offēsioni tue cito veniaz postula nō dormites nisi ꝑus ꝯuertarꝭ ad pacē: nō reqescas nisi fueris recōsiliatꝰ fratri tuo. Reuoca eū celerrimū dilectionis affectu. reuoca eū humilitate ad gr̄iā. hūilitatꝭ affectu illi te ꝓsterne. ꝛ simplici aīo veniā depcare. petētiqꝫ veniā libēter indulge. ꝛ poscēti indulgētiā placatꝰ dimitte reuerētia eū statiz āplectere. ꝛ ꝯfesti benigna suscipe charitate. peccāti in te nō retribuas ꝭm culpā. Scitoꝰ qꝛ in te venturū est iudiciū. nō habebis īdulgētiā nisi dederis Et si ille nō supplicz: sibiqꝫ hūilr̄ dimitti nō postulet. si pctm̄ mala ꝯsuetudine nō ꝯgnoscat. tu tn̄ corde oīa relaxa. veniāqꝫ ꝓpria volūtate ꝯcede. aufer a corde fratnā offensionē vel offensā. ꝛ aliene neqtie nō seruias. Odiū em̄ a deo sepat hoiem. qđ nec passione adimit̄. nec martirio expiat̄. nec sanguine fuso deletur

Capitulum quartum de pace

PAcem ama. pacem dilige. pacē cū hoibꝫ tene. oēsqꝫ māsuetudine ꝛ charitate cōplecte. ꝓpara te āplius amare qꝫ ipe amerꝭ. nō sis in pace inuidꝰ. nō sis leuis in aīcicia. Retine sp vinculū ꝯstātie odiētes ad pacē inuita. discerne te tuo nō alieno iudicio neqꝫ em̄ ex aliq̄ sermone. sꝫ ex tua te mēte metire. Nemo magis ꝛ meliꝰ scire pt. q̄s tu sis. sicut tu q̄ ꝯscius tui es Quid em̄ ꝓdest ꝙ malꝰ sis ꝛ bonꝰ ꝓdicerꝭ. aut q̄ laus hominū ꝑtinet ad rē. si aliꝰ est qꝫ laudat̄. q̄ ꝓpt̄ vita silatōem vita ipocrisim. sub stercoꝝ veste nō simula sāctitatē. q̄lis haberi vis. tal' esto in ꝓfessiōe tua ꝛ habitu. ꝛ in īcessu tuo sit simplicitas. ꝛ in motu firmitas. Nihil īdecoris. nihil lasciuie. nihil petulātie. nihil insolētie in incessu tuo appareat. Gestus em̄ corpis signum est mētis. Nō ꝓbeas

aliĳs de te spectaculũ: nec aliĳs obtrectãdi locum

Capitulum quintum de conuersatione

On te adiũgas leuib⁹

psonis. nec te admisceas vanis. vita malos. caue iniqs fuge malignos. spne ignaros. fuga a te turbas hoiꝫ. maxime illi⁹ etatꝫ (q̄ ad vicia pni st) bonis iũgere. ꝛ scis idi uidue sociare. Si fuerꝫ soci⁹ ꝯuersatõis eoꝝ. eris ꝛ ꝟtutis: piculũ em̄ em̄ ē pessimis sociari. meli⁹ est eoꝝ odiuꝫ q̄ꝫ ꝯsortium

Capl'm sextum. de auditu ipudico

Laude aures ne audi

as aliq̄d impudicũ. Vanus em̄ sermo cito polluit mẽtẽ et facile mẽs leditur turpibus ꝛ malis ꝟbis: agitꝗꝫ libẽter qd̄ auditur. Nemo em̄ credit odisse. quoꝝ relatõe nõ ledit. Nil ex ore tuo pcedat qd̄ turpescet. sꝫ hec erumpãt ex ore tuo ꝛ ex labĳs tuis. q̄ aures nõ polluãt audientes Sermo em̄ vanus vane ꝯstãtie est iudex. Mores hois lingua pãdit. ꝛ qual' sermo ostendit talis aĩmus ꝓrobatur Ab ocioso sermone ꝯpesce linguã. nec inania ꝟba loquaris Sermo em̄ ociosus nõ erit sine iudicio. vnusq̄sq ꝫ em̄ redditurus est rõem sermonũ suoꝝ. añ vniuscui⁹ qꝫ faciẽ stabũt verba sua. Qui ꝟba mala nõ reprimit ad noxia cito trãsit. ꝛ qui minima nõ respuit. in maxima interdũ valde cito ꝓrũpit. Minor nãqꝫ culpa maiorem generat. paulatim crescũt vicia. ꝛ dum parua nõ cauemus in maxima ꝓlabimur. Minora igitur deuita. ꝛ ad maiora nõ deuenies. ea que loq̄ris grauitate atqꝫ doctrina existant culta. Sitqꝫ sermo tu⁹ irrephensibilis. ꝛ ad expectatõem audiẽtium vtilis. Stude loq̄ non qd̄libet: sꝫ qd̄ oportꝫ. Disce q̄d loq̄ris. q̄d taceas. In tacẽdo ꝛ loq̄ndo pitus esto Multũ añ delibera q̄d loq̄ debes. nec reuocare velis. qd̄ dixeris. fuge casus lingue. nec etiã pateat inimici iaculis os tuũ. Cũ amico sp habeto silentiuꝫ. vide oportunitatẽ loquẽdi ꝛ pferendi sermoneꝫ ꝛ exquirendi

maneat in verbo tuo mensura. in sermone tuo sit statera Abscinde a ligua tua viciũ retrahẽdi ⁊ alieno malo os tuũ nõ coinq̃nes. Qđ in alieno detrahis. h̄ in te poti⁹ ꝑtimesce Capl'm. vij. de fuga subauditõis

Quod inter se loquuntur hoĩes. h̄ nunq̄ȝ scire desideras. nec q̄ras aliquẽ q̄ dicat tibi. Omitte curã. q̄ ad cãm tuã nõ ꝑtinet. nec oblit⁹ tuoꝝ aliena ꝗras: Tãta cura corrige vitia tua q̄nto studio ꝓspexeris aliena Capl'm. viij. de fuga mẽdacij.

Omne genus mendacii sũmopere fuge. nõ studio loq̄ris falsũ. nec q̄libȝ fallacia vitã alteri⁹ defendas. nullũ mẽdaciũ est iustũ. q̄ a veritate discordet iniqu⁹ est. ꝓhibe etiã tibi iuramentũ. Assiduitas eñ ꝑiurij assuetudinẽ facit. fac bonũ qđ spospõdisti Nõ sis in ꝟbo facilis. ⁊ in factis ⁊ in opibus difficil'. sine cõsideratõe viriũ nihil facias vel p̄sumas. qđ nõ poteris facere. facere nõ pollicearis. Multũ deo reus erȝ si nõ reddideris qđ voues. In mal' ꝓmissis rescide fidẽ in turpi voto frãge fidẽ Nõ ẽ ꝓmissio q̄ dolore adĩpletur Capitulũ nonũ. de occultatõne virtutum

Si vis tuas adimplere virtutes ꝑdere noli. occulta virtutes ꝓ elatõe. abscõde bona facta ꝓ arrogantia Fuge qđ eẽ meruisti. Qđ manifestãdo posses amittere tacẽdo custodi. vitia vero cordis tui reuela. Prauas cogitatões illico manifesta Peccatũ eñ reuelatũ cito curat'. Simulata culpa crescit. Si ptȝ viciũ ex magno fit pusillũ. si latet pctm̃ ex minimo fit maximũ. melius est aũt vt vites vitiũ q̄ȝ vt emẽdes. ne forte cũ irretitis fueris a pessima ꝯsuetudine inuocari nõ possis. Consuetudinis vincula vix soluũtur: ⁊ mollita diu tardius corriguntur.

Capitulum decimum. de consilio.

De doctrinatione

Apienter diu delibera sententiam. ꝛ q̄d vis agere diu delibera vel exq̄re vl' pba et sic age. Nihil em̄ magnū pcipitis ꝯsilij mora melius est In reb9 aūt bonis tarditas remoueatur. in bonis em̄ dilatio nocet. ꝛ qꝺ expedit differre impedit. absit in bonis remissa segnities. absit negligētia corpis. vicia cito capiūt inertes. p torporē em̄ vires ꝛ ingenia defluunt. ꝛ desidia natura corrūpitur Hebetudo scie lumē extinguit. sollertia aūt meliorē reddit. ardētius fit īgeniū subiecto studio. ꝛ tardiora ingenia studijs acuūtur. torporē nature industria excitet. sensus tarditatē assiduitas acuit. experientia pficit sensū Experiētia plus scit. sepe natura ꝯsuetudinē superat. sepe ex ꝯsuetudine nature est effect9 Assiduitas em̄ mores facit. ingens vsus in naturā se vertit Qꝺ fit cū difficultate per vsū sine difficultate perficies

Capitulū vndecimū de doctrinatione

Disce quod nescis. ne

doctor inutilis inueniaris. bonū aūt qꝺ didiceris. doce sapiētiam cū ceteris impartiris tibi hāc auges. sapiētia exinde largior fit. retinēdo minoratur. ꝛ dū plus ꝯfert habūdat. verba tua pcedant opera: qꝺ ore pmis vel pmittis opere adimple. Qꝺ verbis doces ostēde exēplis. esto nō solū magister. sed imitator virtutis Si doces et facis tūc gloriosus eris. Nō em̄ satis est laudare qꝺ dixeris. nisi dictis facta cōmisceas. In doctrina xpi ab humana te laude separa Sic instrue alios vt teipm custodias. Sic doce vt humilitatis gratiā non amittas. Caue ne dū alios docēdo erigis ipse laudis appetitu derogeris. Cum aūt instruis verborum obscuritate noli vti. sed ita dic. vt intelligaris. ne loquendo simplicibus displiceas. ne prudentes tedio offendas. Iuxta sensum audientiū erit sermo doctoris. scḋm mores incipienda est doctrina. Iuxta vulnus adhibenda est medicina. varie em̄ voluntates di

uersam disciplinā desiderant. vnusquisqꝫ ſm suā professionē est docēdus. Inspicienda em̄ est vtilitas psonarū et vnūquemqꝫ in erudiendo taliter tracta. cōiter omnibꝫ secreta nō loquere. apta cūctis opta paucis annūcia: nec erubescas loqui qđ nosti defēdere. ⁊ quod scire tibi sentis abeē. ab alijs quere Collacionādo em̄ obtecta clarescūt. ⁊ difficilia cōferendo apiunt. Nulla tibi sit curiositas sciendi latētia. nec vltra q̄ꝫ scripta sunt queras. Scire nō cupias. qđ scire nō licet: In disputatōe nō ꝯtradicas iusticie. nec contēdas euacuare quod rectum est. In omni disputatōne tene rationem. ⁊ plus dilige audire q̄ꝫ loqui. in principiando audi. in fine loq̄re. In omni re finis attendatur. extrema q̄rent. meliorqꝫ est sermo nouissimus q̄ꝫ primus. Venerare omnes scia ⁊ vita meliores et vnumquēqꝫ ꝓ sue sanctitatis merito. Potiori gradui ꝯpetentē venerantiam tribue. nec te equalē supiori exhibeas. Senioribꝫ presta obediētiam. ⁊ eoꝝ senio obsequiose obedi. Cūctis obtēpera. in p̄ceptis hominū voluntatē domini non offendas. Malū iussus facere nō ꝯsentias. nec adhuc si pene immineāt peccāti alicui nō acquiescas. melius nāqꝫ est pati mortē. q̄ꝫ pniciosa mādata adimplere. Nō solū q̄ppe factor. sꝫ ꝯscius peccati tenet obnoxius. neqꝫ immunis est a scelere. q̄ vt faceret male obediuit. Similis est q̄ obtēperat malo ei qui facit malum Facientem ⁊ consentiētem p penam constringit

Capitulum duodecimū. de regimine subditorū

Ubditis magis venerari. q̄ꝫ timeri stude: vt tibi plꝰ discretōis officio: q̄ꝫ commoditatis nccitate adhereāt. Subiecti te plꝰ reuereant q̄ꝫ timeāt Ex reuerētia em̄ amor ꝓcedit. ⁊ odiū timor cōfert. fidē metꝰ tollit: affectꝰ resistit. Timor nō seruat diuturnā fidē: vbi timor audacia sequit. ⁊ vbi metꝰ desperatio occurrit. Quapropter tēpora oris seueritatem. summaqꝫ boitate subditos rege Nō sis terribil' in subditos

sed sic dominare vt tibi delectant seruire. tene modū in omi ope. nihil intēperāter agas Nec minꝰ nec vltra q̄ꝫ oꝫ nec etiā bonis intemperatus eē debes. oīa eñ medio criora vtilia sūt. ꝛ in tempore omnia fiūt vtilia. Recta eti am imoderato vsu corrūpunt. oīs nimietas in vicio ē Prospice igit qđ aptū sit tibi. ꝛ tēpori ꝛ vbi. qñ q̄ꝫdiu de beas facere. Casus reꝝ ꝛ tēporum inspice. ꝛ singulorum opm diligēter discretiones distingue. Aspice oīa que agis qualiter bonū incipies. q̄liter ipm agis. In oī ope ratione discretōem tene. nec in aliquo indiscretꝰ sis. tūc bene distribueris opus tuum. Multa sunt cōsuetudine viciata. multa prauo vsu p̄sumpta. Et multa cōtra mo res pudicos vsurpata: Adime cōsuetudinē. serua legem vsus autoritati cedat. Prauū vsum lex ꝛ ratio vincat: te stimonio tuo nulli noceas. nec ab alicuiꝰ periculū vocē testificatōis adhibeas. Sermo tuꝰ nec animā cuiusq̄m nec res impediat. Nullū contra veritatē defendas. cum iudicas in nullius p̄sone affectū deflectaris A viro pau pe sicut a diuite causā p̄spice. ꝛ non p̄sonam

Capitulū decimūterciū. de iusto iudicio

Perne munus ne per hoc iusticia corrūpat Munera eñ v̄itatē p̄uaricātur. ꝛ cito a iure violat iusticia. De iusto iudicio tp̄alia lucra non appetas Pro iusticia nullū p̄miū tibi q̄ras. dū iudi cas. p futuro serua tibi merces. nec q̄ras in terra repēdi qđ tibi in futuro debet Excute manꝰ tuas ab oī mune re. si in cel' velis habitare. In iudicio sine misericordia nūq̄ꝫ sedeas Caplm. xiiij. de discretōe iusticie

Wstodi discretōem iu sticie. ꝛ noli iustior eē q̄ꝫ oportꝫ. Omne eñ nimium ē vi cium. ꝛ impia iusticia est fragilitati nō agnoscere Nō igi tur ames damnare. sꝫ emēdare. potius q̄ꝫ corrigere: Te ne rigorē in discretōe iusticie. iudicij examē sequat pie-

tas. discretõis rigorẽ tẽperet indulgẽtia Ita clemẽs esto in alienis dict; sicut in tuis. nec quẽq̃ districti⁹ iudices q̃ sicut teipm̃. sic alios iudica sicut teipsum iudicare cupis. Dũ em̃ indulges alieno pctõ. tibi misereri; Iudiciũ qd aliis iponis ipse portab. in eo em̃ in q̃ iudicas es iudicand⁹. In q̃ mẽsura mẽsus fueris remetietur tibi.

Capl'm. xv. de inq̃sitõe iusticie. et diffinitione

Omnia que inquisieris cum iusticia diffinias. nullũ iudices suspitõis arbitrio Añ pba et sic iudica Nõ em̃ q̃ accusat. s; qui ↄuincit re⁹ est. piculosum ẽ aliquẽ p̃sumptuose iudicare in ãbiguis de iudicio serua sniam. Qd nosti tuo. qd nescis diuino serua iudicio Nõ nitaris humano dãpnare iudicio. qd deus suo examini r̃seruauit· incerta nõ iudices q̃usq; ad iudicãdũ veniet dñs. q̃ latentia pducit in lucẽ. q̃uis em̃ vera credãt vel sint: iõ tñ dimittãt. nisi q̃ certis iudiciis approbãt. et nisi q̃ ordine iudiciario attestant in summo honore tibi sũma ẽ vtilitas. q̃uis sis sublimis prãc; In te celsitudinẽ repme. nõ te extollat honor. s; p̃sideat hũilitas culmini sublimitatis Tanto esto in maiori hũilita te ↄspicu⁹. quãto es magna dignitate pclarus. Imposi tas tibi curas exple hũiliter. et traditũ tibi ministeriũ mẽ te subdita suscipe. Esto obediẽs diuine dispõi. et volũta ti eius ↄtraire nõ audeas. Iura ptãtis adepte moderanter exerce. et oia nõ turbulẽter. s; trãquillo aĩmo dispone Caue honores q̃s sine culpa tenere nõ poteri; Sublimitas em̃ honoꝝ magnitudo est scelerũ. in maiori g̃du sine dubio pena maior

Capl'm. xvi. et vltimũ. de quiete.

Si vis eẽ quietus. seculi nihil appetas. sq; requiẽ habebis si a te curã mũdi abieceris: sp̃q; quiete et̃na frueris. si te a strepitu terrenaru; reꝝ abstraxeris. Abiice a te q̃cq̃d bonũ ppositũ ĩpedire poterit. et toto aĩo damna q̃ diligit mũdus. Quicq̃d ba-

bes habeto ad misericordiã. Suffragat̃ ꝟtus tua inopi
bꝫ. nõ elegas cui miserearis. ne forte illũ p̃tereas q̃ meret̃
accipe. Omibꝫ da. ne forte cui nõ dederꝫ ipe sit xp̃s Qui
largirꝫ hũilitate largire. ꝛ q̃cq̃d tribuis cũ affectu tribue
Tribue misericordiã sine murmuratõe. p̃be elemosiñas
sine tedio. Maior sit misericordie beniuolẽtia q̃z q̄ da-
tur. maior sit grã q̃z qđ impẽdit̃. Tale em̃ erit opus tuũ
q̃lis fuerit intẽtio tua. Qui em̃ affectu bono dispẽsat. h̃
accipit de⁹. Qui aũt cũ tedio dat ꝑdit mercedẽ suã. q̃ cuꝫ
tristicia manũ porrigit fructũ amittit remuneratõis Nõ
em̃ ẽ ibi misericordia vbi nõ ẽ beniuolẽtia. De tuis iustꝫ
laboribꝫ ministra paupibꝫ. nõ auferas vni vñ tribuas al
teri Nihil ꝓdest si aliũ reficis mercede. vnđ aliũ inanire
facis. cõdemnat miseratio ista nõ ꝓpiciat. Bonuꝫ qđ fa
cis misericordie cã nõ iactãtie facito. Nihil ꝓpter tꝑalẽ
opinatõnem facito. vl' ꝓpter famam. sed ꝓpter vitã eter
nã ꝛ dei charitatẽ. Quicq̃d agis ꝑ futura mercede age.
eterne te remuneratõis expectatõ teneat amplius. Quic
q̃d egeris cã glorie ages. hec est merces facti tui: Si de-
deris ita vt hominibus innotescaris. nõ homini sed po
tius libidini prestitisti. nec qđ ad vite eterne gloriam. sꝫ
ad vite huius gloriã proficit: Ecce accepisti modica. da
ta est tibi norma viuendi. nulla te ignorãtia excusat. Nõ
es em̃ vite iam nescius. Non es imprudẽs aut ignarus
legere quã debes sequi dispõis. qualis debeas esse iam
descripsi. Cognitões mandatorum habes. iam scis q̃d
est recte viuere. vide ne vltra offendas. vide qđ accipis
legendo. ne comtẽpnas viuendo Bonum ẽ scire acceptũ
retine. Et imple opere quod didicisti perceptione Vide
deinceps ne a bonis (que incepisti desipiscas) ne bonuꝫ
(quod accepisti despicias)

Et sic huius tractatuli finis habetur

Sillaba 9munis erit per qua positura
Et natura sua producit vocalem 2 ...
hinc accentus est accentus enim regit illam
Tpus z accentus non p[er] producta notatur
Sz duo sunt alia satis exductis manifesta
Tpus z accentus post debent notificari
Sillaba longa longa brevis est duorum
Ergo de brevibus z de longis sibi nomina sumendi
primo ponentur vice prosodiam
Illa longatur lingua cum diptongum habet
praesbiter mirabitur sicud omnium z ... plurabitur
Consona nobilis precedens bina vel una
duplex composita dicitur vel immediate

330 331
332 333
334 335
336 337
338